

General Certificate of Secondary Education
2017

Uimhir Lárionaid

--	--	--	--	--

Uimhir Iarrthóra

--	--	--	--	--

Sláinte agus Cúram Sóisialta: Teastas Singil

Aonad SA2:

Forbairt Phearsanta

[GHS21]

GHS21

DÉ CÉADAOIN 21 MEITHEAMH, IARNÓIN

AM

1 uair 30 nóiméad.

TREOIR D'IARRTHÓIRÍ

Scríobh d'Uimhir Lárionaid agus d'Uimhir Iarrthóra sna spásanna chuige sin ag barr an leathanaigh seo.

Ní mór duit na ceisteanna a fhreagairt sna spásanna chuige sin.

Ná scríobh taobh amuigh den achar bhoscáilte ar gach leathanach nó ar leathanaigh bhána.

Comhlánaigh le dúch dubh amháin. **Ná scríobh le peann glóthaí.**

Freagair **gach ceann** de na **tri** cheist.

EOLAS D'IARRTHÓIRÍ

Is é 100 an marc iomlán don pháipéar seo.

Léiríonn figiúirí idir lúibíní ar thaobh na láimhe deise de leathanaigh na marcanna atá ag dul do gach ceist nó do gach cuid de cheist.

Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa i gCeisteanna **2(f)(i)**, **3(d)** agus **3(e)**.

LEATHANACH BÁN
NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

9909.04

24GHS2102

1

Is tuismitheoir aonair í Caroline, atá 21 bliain d'aois. Tá sí ina cónaí in árasán lena mac Mark, atá trí mhí d'aois.

- (a) Comhlánaigh an tábla thíos leis na raoin aoise a shainnithint do na céimeanna beatha a bhfuil Caroline agus Mark iontu.

Caroline	Luath-aosacht	ó _____ go dtí _____ bliain
Mark	Naíonacht	ó _____ go dtí _____ bliain

[4]

- (b) Scríobh an cineál gaolmhaireachta atá ann idir Caroline agus Mark.

_____ [1]

- (c) Tá Caroline sa chéim bheatha den luath-aosacht.

Sainnithin dhá shampla den fhorbairt fhisiceach le linn na céime beatha seo.

1. _____

_____ [1]

2. _____

_____ [1]

[Tiontaigh an leathanach

(d) (i) Agus na ceannteidil seo a leanas in úsáid agat, pléigh an dóigh a dtiocfadh leis dul i bhfeidhm ar fhorbairt phearsanta Caroline í a bheith ina tuismitheoir.

Forbairt fhisiceach

[3]

Forbairt intleachtúil

[3]

Forbairt mhothúchánach

[3]

Forbairt shóisialta

[3]

(ii) Míneigh dhá chineál tacaíochta a d'fhéadfadh teaghlach Caroline a thabhairt di le cuidiú léi déileáil leis an athrú beatha a bhaineann le hí a bheith ina tuismitheoir.

1. _____

[2]

2. _____

[2]

[Tiontaigh an leathanach

(e) Tá ioncam íseal ag Caroline mar níl sí ag obair a thuilleadh.

Pléigh an dóigh a dtiocfadh leis an ioncam íseal atá aici dul i bhfeidhm ar fhorbairt mhothúchánach Caroline.

[3]

(f) Tá Mark sa chéim bheatha den naíonacht.

Pléigh na patrúin ionchais den fhorbairt mhothúchánach agus shóisialta le linn na céime beatha seo.

Forbairt mhothúchánach

[3]

Forbairt shóisialta

[3]

(g) Sainaithin dhá dhóigh a bhféadfadh oidhreacht ghéiniteach dul i bhfeidhm ar fhás agus ar fhorbairt Mark.

1. _____

[1]

2. _____

[1]

[Tiontaigh an leathanach

2

Tá Áine, Katie, Seán agus Harry 17 mbliana déag d'aois, tá siad ag freastal ar an scoil chéanna agus is cairde maithe iad.

(a) Tá siad sa chéim bheatha den ógántacht a mhaireann ó _____ bliain go dtí _____ bliain. [2]

(b) Pléigh an patrún ionchais den fhorbairt intleachtúil le linn ógántachta.

[3]

(c) Míneadh cad é mar a d'fhéadfadh gach ceann de na tosca seo a leanas dul i bhfeidhm ar fhéinchoincheap Áine ar dhóigh dhiúltach.

Cuma

[2]

Gnéaschlaonadh

[2]

[Tiontaigh an leathanach

(d)

Baineann Katie úsáid as drugaí mídhleathacha in amanna.

Na ceanteidil thíos in úsáid agat, pléigh an dóigh a bhféadfadh sé seo dul i bhfeidhm ar a sláinte agus ar a folláine san fhadtéarma.

Éifeacht ar shláinte agus folláine fhisiceach

[3]

Éifeacht ar shláinte agus folláine mheabhrach

[3]

(e) Tá caidrimh mhaithe ag Seán lena chairde.

Pléigh an dóigh a bhféadfadh sé seo dul i bhfeidhm go dearfach ar a fhorbairt mhothúchánach agus shóisialta.

Éifeacht ar fhorbairt mhothúchánach

[3]

Éifeacht ar fhorbairt shóisialta

[3]

[Tiontaigh an leathanach

3 Tá Erik 66 bliain d'aois, tá sé pósta agus tá triúr páistí fásta aige.

(a) Tá Erik sa chéim bheatha den tseanaosacht atá _____ + bliain. [1]

(b) D'aistrigh Erik ón Rómáin go Tuaisceart Éireann deich mbliana ó shin le bheith cóngarach dá pháistí agus dá gharpháistí. Scríobh ceithre dhóigh a bhféadfadh siad cuidiú leis déileáil leis an athrú beatha seo.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

3. _____ [1]

4. _____ [1]

(c) Pléigh an dóigh a bhféadfadh cultúr/eitneacht dul i bhfeidhm ar fhéinchoincheap Erik.

 _____ [3]

[Tiontaigh an leathanach

LEATHANACH BÁN
NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

9909.04

24GHS2122

LEATHANACH BÁN
NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

9909.04

24GHS2123

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

Don Scrúdaitheoir amháin	
Uimhir Ceiste	Marcanna
1	
2	
3	

Marc Iomlán	
-------------	--

Uimhir Scrúdaitheora

Cuireadh isteach ar chead chun an t-ábhar cóipchirt uile a atáirgeadh.
I gcásanna áirithe is féidir nár éirigh le CCEA teagmháil a dhéanamh le húinéirí cóipchirt agus beidh sé sásta na hadmhálacha sin a fágadh ar lár a chur ina gceart amach anseo ach é a chur ar an eolas.

9909.04/6

24GHS2124